

Сьогодні в Збаражі, окрім постаментів, є низка вулиць, зберігаючих пам'ять про видатних людей, чий життєвий шлях так чи інакше пов'язаний з цим містом. Так, Іван Франко неодноразово побував тут як кандидат у послы до австрійського парламенту. Його прихильників ревно переслідували. Та все ж виборці з далечини приходили до міста, щоб віддати свої голоси письменника. Та жодного разу йому не вдалося здобути перемогу. Поряд із соціальними обов'язками, діяч займався народознавством: записував народні пісні, а також писав прозові твори. На матеріалах Збаражчини він написав близько 15 творів, серед яких "Перехресні стежки", "Панські жарти" та інші.

Сьогодні у місті є не лише вулиця, але й майдан його імені та меморіальні таблиці на будівлях, де перебував Каменярь. Його іменем названа також середня школа міста.

У Збаражі, окрім того, побували письменники Василь Стефаник, Осип Маковей, Іван Кулик. Тут народилися композитор Петро Любич (1826 - 1869), драматичний актор, співак і режисер Ярема Стадник (1903 - 1946), польські публіцисти та партійні діячі Ігнацій та Фелікс Дашинські. Уродженцю Збаража, командирові УПА-Північ, провідникові ОУН на північно-західних землях України Дмитрові Клячківському встановлено пам'ятник на вулиці Незалежності. На міському цвинтарі у жовтні 1996 року встановлено пам'ятник на честь полеглих вояків під час окупації міста більшовиками.

Висновки. Збараські події – важливий етап Визвольної війни українського народу середини XVII ст. Місто і замок стали ареною боротьби військ Богдана Хмельницького з польськими військами Яреми Вишнівецького.

Збараж вельми відрізняється від стандартних історичних галицьких містечок. Пам'ятки, давнини і старі квартали збереглися тут не щільним простором, а разом із реаліями зовсім інших епох. Усе в Збаражі переплетене й утворює химерні еkleктичні поєднання. Основна пам'ятка міста - Збараський замок – виступає одним із найбільш відомих туристичних центрів Тернопільської області, тому його варто залучити до створення нових туристичних програм на території.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бігус М., Ковальков Ю., Походай І., Старий Збараж / Тернопільський енциклопедичний словник / редкол.: Г. Яворський та ін. — Тернопіль: видавничо-поліграфічний комбінат «Збруч», 2004–2010. — Т. 1–4. — ISBN 978-966-528-279-2. — Т. 3: П-Я. — 2008. — 708 с.
2. Будзан Б., Збараж очима його молоді / Б. Будзан // Народне слово. — 2008. — 8 лют. — С. 4 : фотогр.
3. Гуцал П., Збараська облога 1649 // Тернопільський енциклопедичний словник / редкол.: Г. Яворський та ін. — Тернопіль: видавничо-поліграфічний комбінат «Збруч», 2004–2010. — Т. 1–4. — ISBN 966-528-197-6. — Т. 1: А-Й. — 2004. — 696 с.
4. Коваленко С. Збараж/Україна під булавою Богдана Хмельницького. Енциклопедія у 3-х томах. — Том 2. — Київ: Видавництво «Стікс», 2008
5. Ленчук, О. Збараж носить ім'я Всевишнього : міркування про рідне місто / О. Ленчук // Місто. — 2005. — 31 серп. — С. 9.
6. Маціпура А. Ой Морозе, Морозенку...: [З історії Збаража] // Ровесник. — 1997. — 7 листоп.
7. Скочеляс В. Це просто — українська Швейцарія: [Збараж] // Збараж — місто в Медоборах. — 1997. — № 2. -С.5.

Пастух М.

Науковий керівник – Заставецька О.В.

ОЛЕНА СТЕПАНІВ: ЖІНКА, ГЕОГРАФ, УЧЕНИЙ, ВОЇН

Двадцять п'ята річниця Географічного факультету це вже значний часовий проміжок, який включає багато значущих подій із бурхливого життя і злагодженого функціонування та наполегливої роботи трьох кафедр, викладачів та студентів.

Відзначаючи цю дату, ми повинні пам'ятати завдяки кому ми отримали знання і володіємо ними, чий науковий досягнення і відкриття в нас заклали наші викладачі і наставники. Тому кафедра географії і методики її викладання хотіла приділити належну увагу людині, шлях якої був тісно пов'язаний із географією.

У життєвому і творчому шляху Олени Степанів виділяється кілька часових відрізків. Кожен з них насичений подіями і життєвими перипетіями, які розкривають унікальність особистості цієї мудрої та мужньої жінки. Однак усі вони об'єднані прагненням до волі,

рішучими настроями і що головне – діями і боротьбою за кращу долю української нації. Саме це студенти географічного факультету хотіли підкреслити у своїх доповідях і нагадати кожному про важливий внесок Олени Іванівни не тільки в науку, передусім географію, але й її вклад, у тоді бурхливе, життя нашої держави.

Організатор нацкової конференції доц. Заставецька Леся Богданівна.

Висвітлювали основні життєві та творчі віхи життя видатної постаті, професора на освітянській ниві, активної учасниці повстанських рухів та визначних організацій і просто сміливої жінки, студенти 41 групи: Пастух Марія Іванівна, Сабадош Христина Василівна, Карашівська Марія Петрівна, Кузьмич Вікторія Андріївна, Голодюк Тетяна Павлівна і Парій Ігор Васильович.

Студенти у своїх доповідях не оминули увагою період з 1919 по 1921 рр.- це період навчання О. Степанів у Віденському університеті. На його закінчення 25 липня 1921 р. вона захистила докторську дисертацію на тему “Розподіл і розвиток суспільства давньої Русі до половини XIII віку”.

Доповідачі згадали про значний вклад Олени Степанів в розвиток географії, зокрема монографії «Сучасний Львів» (1943 р.) і «Трудові резерви Львівщини» (1949 р.). Олена Степанів автор близько 75 праць, в тому числі спогадів «На передодні великих подій. Власні переживання і думки 1912–1914», «Напередодні великих подій» (1943 р.), довідника «Кооперативи здоров'я» (1930 р.). Крім того, О. Степанів проводила позаурочне навчання, зокрема керувала географічним гуртком.

Відомі багато епізодів про участь О. Степанів у світовій війні. Визначною була битва в Карпатах на горі Маківці. Про подвиги Олени Степанів була складена пісня «Там на горі, на Маківці». Ще задалегідь до битви вона була нагорожена срібною медаллю «За Хоробрість», а львівська і віденська преса часто згадували про героїзм війська УСС, зокрема про непересічну мужність Олени Степанів.

Студенти намагались ознайомити кожного присутнього на заході учасника з визначними етапами життя Олени Степанів, життя якої було насичене подіями, як піднесення і активної творчої діяльності, так і зумовленому зовнішніми чинниками під натиском тодішньої влади - періоду «зв'язаних рук», і нажалі не тільки в переносному значенні, адже Олена Іванівна була активним борцем за справедливість і як і всі відчула на собі гнів тиранів, що були при владі. Тому, разом з тим, що в неї забрали можливість віддавати всю себе улюбленій професії, працювати на педагогічній ниві і бути активною в повстанських рухах, зокрема УСС, їй приписуючи несправедливі звинувачення присудили 25 років ВТТ (виправно-трудова таборів) за статтю “зрада батьківщині”.

Так у житті героїні Першої світової війни Олени Степанівни стався великий перелом: дворічна ізоляція у далекому Ташкенті. Випускниці Віденського університету, доктору наук у галузі історії та географії доля судила зробити ще чималу кількість наукових досягнень, написати безліч праць. Але це заслання фатально відбилосся на здоров'ї майже 60-літньої жінки, хоча й далеко від батьківщини вона наполегливо працювала за покликом душі.

Рогальська І.

Науковий керівник – Пушкар Б.Т.

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Загальна постановка проблеми. Останнім часом спостерігається суттєве поживлення розвитку туризму та готельного господарства в Івано-Франківській області. В першу чергу це пояснюється вдалим географічним розташуванням (розміщенням з зоні рекреації – Карпатських гір) та сприятливим для оздоровлення і відпочинку кліматом. Однак, на сьогоднішній день готельне господарство області ще не відповідає всім загальноосвітовим вимогам, готельні номери мають застарілу матеріально-технічну базу, а стандарти якості не завжди дотримуються. Даний напрямок вимагає більшого інвестування та сприяння з боку держави. Переважає приватне готельне господарство, та повний або майже повний занепад державного сектору.

Аналіз останніх публікацій та досліджень. Загальні теоретичні і прикладні аспекти функціонування готельного бізнесу були досліджені в працях українських та російських